

רפורמת 'למידה משמעותית' – סיכום ביניים

במהלך תשע"ה החלנו על כלל המערכת את רפורמת ה'למידה המשמעותית' אשר כללה העברת 30% מהתכנית להוראה – הערכה חלופית. בתהליך מתמשך בו שותפו מדריכים, מורים מובילים וחברי ועדת המקצוע בחרנו להעביר את חטיבת הנושאים מלחמת העולם השנייה, טוטליטריות, אנטישמיות ושואה להוראה שונה זו.

בתי הספר הונחו לבנות לעצמם תכנית לימודים התואמת את הערכים אותם הם מבקשים להדגיש, אוכלוסיית בית הספר והקהילה אותה הם משרתים וההעדפות האישיות של המורים. התכנית צריכה לכלול יסוד מארגן ו-6 תתי נושאים (מתוך מגוון של 41) התואמים את היסוד המארגן וואשר יילמדו בהעמקה. בהתייעצות עם אנשי אגף שח"ר הוחלט לאפשר לתלמידים אלה להעמיק ב-3 נושאים בלבד.

בד בבד הודענו כי בחינת הבגרות תכלול יחידת מבוא להוראת נושאי ההעמקה. יחידה זו כללה ציר זמן מקוון ומסמך נלווה הכולל את הרציונל, התייחסות לייחודיותה של השואה לעומת מקרים אחרים של רצח עם ושאלות לדוגמא לבחינת הבגרות.

במהלך השנה הביעו מורים רבים אי נחת מהכללת יחידת המבוא בבחינת הבגרות.

ברבע האחרון של תשע"ה התחלנו במפגשי סיכום עם צוותי בתי הספר כחלק מתהליך הפקת הלקחים. כל מפגש לווה במילוי משותף (מדריך וצוות ההוראה) של מסמך משוב על התכנית, חוזקותיה ולקחיה.

מתוך משובים אלה עולה כי ברוב המכריע של בתי הספר אכן קיימת הכרה בהזדמנות שהתכנית מזמנת לנו ללמידה אחרת. עם זאת גם במשובים אלה התייחסו מורים לקושי שבהכללת יחידת המבוא בבחינת הבגרות. לאור האמור החלטנו לקיים דיון בנושא עם מדריכים ומורים מובילים אשר התנסו כבר בהוראה – הערכה חלופית בתשע"ה.

המפגש התקיים ביום ג' 7 ביולי 2015. נכחו:

יובל קוברסקי, יס"א, ירושלים	ניב קידר, ברנר, גבעת ברנר
מרים עופר, הדסה נעורים	עמוס רבן, ליידי דיוויס, תל אביב
שרית רגיניאנו, הכפר הירוק	מינה שמואל, תיכון חדש, הרצליה
ארמונד אילוז, אלדד, נתניה	משה ורד, בית חינוך ירקון, דרום השרון
ד"ר אהובה שלר, קציר, רחובות	ניר מויאל, הרב תחומי, רמלה
בתיה גרוס, הרצוג, חולון	אדם פרקש, גימנסיה ירושלים
אילנית אזרואל כהן, חוגים, חיפה	יואב שאולי, אקדמיה למוסיקה ולמחול, ירושלים
גלעד מניב, חוף כרמל	

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף חברה ורוח
הפיקוח על הוראת היסטוריה

חובה נבות, אחראית על הוראת היסטוריה
ואזרחות, רשת אורט

ד"ר אורנה כץ אתר, מפמ"ר היסטוריה

לירז לוי לדל, הרב תחומי רמלה

יעל ענבי, היובל, הרצליה

מיכל יוספן, כצנלסון כפר סבא

שרון סייג, גימנסיה נבון, חולון ואחראי על
הוראת היסטוריה ואזרחות, ארגון המורים

המלצת המורים:

לבטל את ההיבחנות על יחידת המבא בבחינות הבגרות. משמע - היחידה עצמה, ובכללה ציר
הזמן, יילמדו כחלק ממהערכה החלופית, אבל לא תהיה היבחנות עליה בבחינות הבגרות.

המלצות המורים אושרו על ידי פרופ' שמחה גולדין, יו"ר ועדת המקצוע.

לאור האמור, אנו מודיעים בזאת כי יחידת המבוא תיתוסף לנושאי ההוראה – הערכה חלופית,
ולא תהיה היבחנות עליה בבחינת הבגרות.

**בחינת הבגרות החדשה תכלול, אם כן, 4 פרקים בלבד – בית שני; לאומיות וציונות; המאבק על
הקמת המדינה (זהה לפרק ג' בבחינת 022116 כיום); סוגיות נבחרות בתולדות מדינת ישראל
(זהה לפרק ד' בבחינת 022116 כיום)**

בהצלחה לכולנו

ותודה למורים הנפלאים אשר שיתפו, חשבו והתלבטו יחד איתנו

ד"ר אורנה כץ אתר

מפמ"ר היסטוריה